

Raamatun ja kertomusten merkitys opetuksessa

Uskonnon didaktiikan yliopistonlehtori
Jyri Komulainen

Prologi

- “Truth of the matter was, stories was everything and everything was stories. Everybody told stories. It was a way of saying who they were in the world. It was their understanding of themselves. It was letting themselves know how they believed the world worked the right way and the way that was not so right.”

Kirjailija Harry Crews, dokumenttielokuvassa ”Searching for the Wrong-Eyed Jesus” (2004), jossa alternative country -muusikko Jim White ajaa Jeesus-patsas Chervoletin takakontissa etsien syvää etelää.

Narraatioiden merkitys

- Ihminen narratiivinen olento:
 - ”Elämä ilmaisee itsensä tarinoina ja kaikkein aidoimmin ihmiset kohtaavat toisensa elämästä kertomiensa tarinoiden muodossa.” (Martti Lindqvist: *Keskeneräisyyden puolustus*, 1999, s. 20)
- Uskonnolliset traditiot usein *par excellence* narratiivisia (vrt. filosofia/et):
 - myytit
 - kertomukset uskonnon perustajista ja uudistajista (esim. Buddhan elämä, Martti Lutherin toiminta)
 - kertomukset tarjoavat maailmanselityksiä, oikean toiminnan malleja (esim. Kristuksen seuraaminen, Muhammadista kertovat hadithit)

Narraatio teologisena kategoriana

- Löydetty viime aikoina esim. ns. narratiivisessa teologiassa
- Historiallisten tapahtumien merkitys kristinuskossa: Perustana ”kertomus” Jumalasta, joka vapautti kansansa Egyptistä ja joka herätti Jeesuksen kuolleista (esim. Robert Jenson)
- Kristinuskon ydin ei opissa, vaan oppi on pyrkimys sanottaa jotain ensisijaisempaa

Raamatun merkitys

- Raamattu kirkon kirjana, joka saa uusia merkityksiä
- Raamattu kanonisena kokonaisuutena:
 - Onko Raamatulla punaista lankaa? Ainakin kirkon lukemana!
 - Sisäinen moniäänisyys rikkautena, ei rasiitteena:
 - esim. neljä evankeliumia, ei yksi
 - harmonisoinnin ongelmallisuus, koska elämään kuuluvat säröt

Oppiminen kertomusten avulla

- Etiikka ja Raamatun kertomukset:
 - oma havaintoni normaalikoulussa
 - esim. Joosef-kertomus (1 Moos. 37-50):
 - veljeskateus, Jumalan johdatus ja anteeksiantamus koston sijaan → peilipintana omille pohdinnoille
 - myös unet: johdatus toisenlaiseen maailmaan → haastaa oppilaat avaamalla toisenlaisen maailman

Raamattu dynaamisena tekstinä

- Raamatun kertomusten ”uudelleenkertominen” (*re-telling*):
 - uskollisuus alkuperäiselle kertomukselle mutta uusia tulkintoja uusissa tilanteissa:
 - vrt. esim. Brazilian perusyhteisöt, Martin Luther King
 - Mitä kertomuksia moniuskontoisessa tilanteessa? Esim. vieraanvaraisuus ja rajojen ylittäminen-teemana: Aabrahamin kolme vierasta Mamren tammistossa (1 Moos 18), laupias samarialainen (Lk. 10), Pietari ja Cornelius (Apt. 10)
- Rohkeutta Raamatun kertomusten äärellä → lasten oikeus saada *elävinä teksteinä* ne narraatiot, jotka muokkanneet maailmaamme